

Hrvatski demografski rizici i EU (Croatia)

Mate Ljubičić, Željko Baklaić i Urelija Rodin

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Hrvatski narod je 1990 godine iskoristio povijesnu priliku i velikom većinom glasovao za viziju dr. Franje Tuđmana za slobodnu i samostalnu Hrvatsku državu. Unatoč brutalnoj velikosrpskoj agresiji, potpomognutom djelom međudržavne zajednice, projekt samostalne, slobodne i cjelovite hrvatske države dovršen je 15. siječnja 1998. godine, mirnom reintegracijom hrvatskog Podunavlja.

Gospodarski razvitak hrvatskog društva, nakon silnih ratnih razaranja u visini većoj od 50 milijardi eura, zapravo je čudesan ako usporedimo prosječnu neto plaću iz jeseni 1993 godine koja je iznosila 65 eura i jeseni 2005 godine s prosječnom neto plaćom od 650 eura. Svjesni smo i različitih ulaznih cijena, 300 000 nezaposlenih, milijun umirovljenika kao i enormnog zaduživanja u inozemstvu koji su utjecali i malo potamnili navedenu idiličnu sliku. Trajna nezaposlenost i privremeno umirovljenje ostaje trajni uteg na spokojni pogled u budućnost.

Početak pregovora o ulasku Hrvatske u Europsku uniju iskoristila je hrvatska politička elita orkestrirano s masovnim medijima u simplificiranoj poruci hrvatskom puku: « Ulaskom u Europsku uniju ostvarit će se vaši snovi o zemlji pravde i blagostanja. » Na žalost rijetki su i medijski izolirani pojedinci u hrvatskoj državi koji upozoravaju da preuzimanje europskih normi hrvatski narod dugoročno ne rješava svoj opstanak u toj zajednici država. Hrvatski demografski disbalans odvija se kao drama pred šutljivom publikom. Pad broja poroda u zadnjih 25 godina, sa 70 000 na 40 000 godišnje uz stabilnu smrtnost od 50 000 umrlih na godišnjoj razini vodi nas konačno u narode koji izumiru. Godišnje se iseljava 20 000 mlađih osoba, uglavnom školovanih a useljava 10 000 osoba većinom bez završenog školovanja i vrlo rijetkih s visokom stručnom spremom.

1910 godine u Hrvatskoj je živjelo 48,3 % stanovništva u dobi od 0-19 godina a svega 5,6 % osoba preko 65 godina.

2000 godine imali smo svega 24,5 % žitelja ispod 20 godina života ali zato 15,2 % u kohorti 65 i više godina (17% jesen 2005.)

Najstravičnija predviđanja daje američki statistički ured koji za Hrvatsku u 2050 godini predviđa slijedeću redistribuciju stanovništva: dob 0-19 godina 18 % a 65 i više godina 29,6 % ukupnog stanovništva.

Ako znamo da samo zdravstvena zaštita osoba preko 65 godina života je pet puta (500 %) skuplja od zdravstvene zaštite osoba u generativnoj dobi jasno je da će takvo stanje trajnog međugeneracijskog konflikta dovesti do državnog i nacionalnog kolapsa.

Hrvatski demografi Gelo, Baletić i Akrap došli su do vrlo sličnih zaključaka.

Hrvatska politička elita ostaje mirna i hladna na trajni demografski disbalans (- 20 000 mlađih osoba godišnje) jer račun za naplatu dolazi tek za deset i više godina.

Svjetskim globaliziranim društvom u koje se ubraja i Europska unija, dominiraju 400 koncerna koji drže 52 % svjetskog društvenog proizvoda i koji prihvaća samo mlade i visokoobrazovane osobe u nemilosrdnu gospodarsku utakmicu. Hrvatska ovog trenutka već kasni za obrazovnim zahtjevima svjetskog tržišta rada. Svega 8 % visokoobrazovanih osoba u Hrvatskoj ne daju priliku za brzi razvitak gospodarstva po modelu Irske ili Finske.

Pozitivna populacijska politika u Irskoj pokazala se kao nezaobilazni kamen temeljac za dugoročni nacionalni razvitak kao i osmišljena useljenička politika mladih školovanih Poljaka, Litvanca i Letonaca koji se lagano integriraju u kulturološki identitet irske nacije.

Politika dugoročnog importa visokokvalificirane radne snage za Hrvatsku je ne ostvariva, jer cijela Europa od Urala do Giblatara ima iste poteškoće i jedino najrazvijenije države imati će novac za kupnju školovanih kadrova u Africi i dijelovima Azije.

Kina kao najmnogoljudnija zemlja na svijetu guta sve svoje mlade i školovane osobe u

nezapamćenom gospodarskom rastu od 10 % godišnje. Kineska politika « jedna obitelj, jedno dijete » za urbano stanovništvo ugrožava kinesku demografsku ravnotežu već 2030 godine, tako da je ove jeseni izišla nova formula « jedna obitelj, dvoje djece»!

Druga dva vitalna mnogoljudna bazena školovane mladeži predstavlja Indija i neke latinsko američke države. Na oba izvora su već postavljeni moćni usisivači anglo američkih koncerna koji sustavno biraju nove mlade useljenike ili obavljaju ekstenzivno « satelitsko » zapošljavanje koristeći se novim tehnologijama.

Alternativa navedenom je stihijsko i neosmišljeno useljavanje mladih neškolovanih Afrikanaca koji se vrlo teško mogu kulturološki integrirati u postojeće visokozahtjevne zajednice. Na žalost takovi primjeri završavaju po modelu «Francuska vruća jesen 2005.»

Na kraju svega iznesenog postavlja se pitanje kako riješiti dugoročni hrvatski demografski disbalans.

1. Europska Unija u svom programu nema i neće imati riješena za demografske poteškoće pojedinih država članica, a projekt « EU zelene karte » je zapravo projekt anestezije savjesti.
2. Hrvatska nema potencijale za primjenu modela svjetskih velesila.
3. Hrvatska se mora okrenuti prema vlastitim rješenjima i trajno podići broj poroda sa 1,5 na 2,2 poroda po obitelji, ili 60 000 poroda godišnje na nacionalnoj razini.
4. Hrvatska politička elita dužna je izraditi i donijeti održive pronatalitetne zakone poglavito na području radnog zakonodavstva unatoč protimbi krupnog kapitala, globaliziranih masovnih medija i vrlo glasnih manjinskih udruga.
5. Za ovaj projekt hrvatska politička elita može računati jedino na podršku katoličke crkve i udruge umirovljenika koji će prvi postati žrtve demografskog disbalansa i neizbježnog međugeneracijskog konflikta.